

Drhs

@drhs789

تعاون:

 تعریف تعاون: همکاری و یاری رساندن به یکدیگر

 مصادیق تعاون: اظهار دوستی و محبت، همدلی و خوشحال کردن یکدیگر، هدیه دادن، کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان مومنان، عیادت از بیمار، قرض دادن، امر به معروف و نهی از منکر، رفع مشکلات و یاری رساندن به آنها در گرفتاری‌ها و.....

 اثرات تعاون:

الف) در خانه و خانواده: ۱- ایجاد صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده، ۲- با تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها هر عضوی احساس مفید بودن می‌کند، ۳- همه کارها به دوش یک نفر نمی‌افتد.

ب) در مدرسه: ۱- ایجاد محبت و صمیمیت،

۲- پیشرفت و رشد

ج) در محله: ۱- ایجاد صمیمیت و همبستگی،

۲- کارها بهتر پیش می‌رود.

درس دوم

 تعاون:

فضای تعاون: در خانه، در مدرسه، در محله، در سطح جامعه

انواع تعاون: بخشش مال، بخشش علم، بخشش توانایی‌ها، بخشش زمان عمر

 نمونه‌هایی از تعاون در جامعه:

۱- سازمان‌های مردم نهاد و موسسات خیریه: انجمن حمایت از بیماران خاص، انجمن نگهداری از معلولین و سالمندان، درمانگاه‌های خیریه، موسسات نگهداری از ایتام، خیرین مدرسه‌ساز، و کتابخانه‌ساز و...

۲- این موسسات باید برای فعالیت‌های

خود از وزارت کشور مجوز بگیرند

کار: ساختن، تعمیر، نوسازی و تجهیز مدارس
اعضا: خیرین که با استفاده از توانمندی‌های خود
و دیگر افراد یا نهادهای نیکوکار اقدام به این کار
می‌کنند.

 وقف: اموال و دارایی‌هایی که فرد قصد می‌کند
از منافع و درآمد و یا مکان آن جهت کمک به افراد
نیازمند استفاده شود و کسی حق تصرف در آنها را
ندارد یعنی تا ابد به همان صورت که معین شده
استفاده می‌شود به اموال و دارایی‌های وقف شده
موقوفات می‌گویند. کسی که اموال یا دارایی خود را
وقف می‌کند واقف نام دارد.

سابقه تاریخی وقف: از روزگاران قدیم در ایران افراد
نیکوکار بناهایی مانند مدرسه علمیه، پل، کاروانسرا،

آب انبار و حمام عمومی می ساختند تا مردم بتوانند از آنها استفاده کنند.

وقف یکی از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون در جامعه است.

درس سوم

 رئیس جمهور:

مقام رئیس جمهور: رئیس جمهور، رئیس قوه مجریه و عالی ترین مقام رسمی کشور پس از رهبری است. چگونگی انتخاب: با رای مستقیم مردم برای مدت چهار سال انتخاب می شود و تنها برای یک دوره چهارساله دیگر به صورت متوالی انتخاب مجدد او مانعی ندارد.

 مراحل انتخاب:

۱- اعلام داوطلبی توسط افرادی که شرایط ریاست جمهوری را دارند.

۲- تایید صلاحیت توسط شورای نگهبان

- ۳- تبلیغات: الف) بیان برنامه‌های خود برای مردم
ب) از طریق صدا و سیما، روزنامه، مجلات، اینترنت،
سخنرانی در مساجد و سالن‌های اجتماعات
- ۴- پس از رای‌گیری مردم و شمردن آرای مردم
اگر اکثریت آرا را بدست آورد انتخاب می‌شود.
- 📌 مراحل پس از انتخاب شدن توسط مردم:

- ۱- تنفیذ: امضای حکم ریاست‌جمهور توسط رهبر
- ۲- تحلیف: سوگند در پیشگاه قرآن کریم و با حضور
نمایندگان مجلس، شورای نگهبان و رئیس قوه قضائیه
در مجلس شورای اسلامی
- ۳- تشکیل کابینه:

اعضای کابینه: رئیس‌جمهور، وزیران و معاونان
وظیفه کابینه: در طی سال جلسات متعددی برگزار
می‌کند و در مورد مسائل مهم کشور و جهان گفتگو
می‌کنند. با یکدیگر مشورت می‌کنند به راه‌حلی
می‌رسند و در مورد مسائل تصمیم‌گیری می‌کنند.

مقر کابینه: در تهران پایتخت کشور

👉 رئیس جمهور در برابر چه کسانی باید پاسخگو باشد: رهبر - ملت ایران - نمایندگان مجلس شورای اسلامی

درس چهارم

👉 تعریف شهروندان:

اتباع یک کشور همه کسانی که تابعیت دولت را دارند چه شهری باشند چه روستایی و چه عشایر چه در داخل کشور یا در خارج کشور زندگی کنند.

👉 حقوق شهروندان: ۱- بهره‌مندی از خدمات دولت در زمینه‌های مختلف، ۲- حق آزادی بیان- اظهار نظر و انتقاد

👉 وظیفه شهروندان: ۱- احترام به قوانین و مقررات کشور و رعایت آنها، ۲- مشارکت و همکاری صمیمانه با دولت، ۳- پرداخت مالیات، ۴- دفاع از کشور در هنگام جنگ

مهمترین وظایف:

👉 وظایف دولت:

۱- فراهم نمودن شرایط و لوازم سواد و آموزش ، بهداشت، شغل مناسب، رفاه و امنیت و فرهنگ - اخلاق اسلامی در جامعه

۲- ایجاد و گسترش تجهیزات زیربنایی و خدمات عمومی مانند ساختن راه و جاده، پل ، بیمارستان، مسکن ، مدرسه ، مخابرات، آب، برق، گاز و.....

۳- تنظیم لوایح ← مانند لایحه بودجه

👉 وظایف رئیس جمهور:

- ۱- اجرای قانون اساسی
- ۲ - ریاست قوه مجریه ← ایجاد هدایت و هماهنگی میان وزیران
- ۳ - امضای قراردادهایی که میان ایران و سایر کشورها بسته می شود.

۴- اجرای قوانین و مصوبات مجلس

۵ - امضای استوارنامه سفیران کشور ما و پذیرش

استوارنامه سفیران سایر کشورها

۶ - اعطای نشان‌های دولتی

درآمدهای دولت:

۱- درآمدهای حاصل از صادرات نفت (بیشترین درآمد کشور از این راه است)

۲- مالیات (مالیات پولی است که بر طبق قانون افراد و موسسات به دولت پرداخت می‌کنند تا در جهت اداره امور کشور مورد استفاده قرار گیرد)

۳- سایر درآمدها (درآمد حاصل از ارائه خدمات برق، آب، گاز، تلفن، درآمد مربوط به خدماتی مانند صدور گواهینامه رانندگی، سند مالکیت، گذرنامه و....)

تعریف بودجه: پیش‌بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه‌ها، سندی که دولت در آن درآمدها و هزینه‌های یک کشور را برای یک سال

معین می‌کند.

اهمیت: این سند باید در مجلس شورای اسلامی تصویب شود و مجلس بر درآمدها و هزینه‌های دولت نظارت می‌کند.

درس پنجم

دوره نوجوانی:

دوره سنی: ۱۲ تا ۱۸ سالگی

نوع تغییرات ایجاد شده: ۱- تغییرات جسمانی (بلوغ)، ۲- تغییرات ذهنی و اجتماعی

فرصت دوره: ۱- فرصت برای کسب شایستگی‌ها و مهارت‌های زندگی

آسیب‌های دوره:

علت: به دلیل برخی خصوصیات دوران بلوغ افراد حساس‌ترند ممکن است روحيات هیجانی و کنجکاوی آنها باعث شود در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار گیرند.

برخی از آسیب های اجتماعی این دوره:

۱- پرخاشگری به علت کنترل نکردن خشم،

۲- نزاع، ۳- اعتیاد

درس ششم

محافظان نوجوانان در برابر آسیبها و تهدیدات:

۱- خود نوجوان: هر فرد نسبت به بدن، روح و روان

خود مسئول است و باید از اعمال و رفتاری که به

سلامتی بدن و روان او لطمه میزند پرهیز کند.

۲- خانواده: پدر و مادر مسئول: مراقبت، تربیت،

نظارت و فراهم کردن امکانات زندگی نوجوان هستند

۳- مدرسه: وظیفه مراقبت و تربیت نوجوانان برای

داشتن زندگی شایسته را بر عهده دارد.

۴- قانون: وظیفه نیروی انتظامی: ۱- برقراری امنیت،

۲- حفاظت از مردم، ۳- برخورد با کسانی که قانون را

نقض می کند.

📖 قوه قضائیه: نقش قوه در جامعه: پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی افراد است.

وظایف قوه قضائیه: ۱- برقراری عدالت اجتماعی،
۲- نظارت بر اجرای قوانین، ۳- برخورد با تخلفات،
۴- مجازات متخلفان، ۵- حل کردن اختلافات مردم (انواع دعاوی اختلافات): الف) دعاوی کیفری
ب) دعاوی حقوقی
📖 دادگاه:

۱- قاضی: مدراک خواهان (شاکی) و خوانده را مطالعه می کند و از آنها می خواهد تا دلایل خود را بیان کنند قاضی باید فردی عادل و آشنا با قوانین باشد.
۲- وکیل: وکیل در رشته حقوق درس خوانده و به قوانین آشناست و پروانه (اجازه نامه) وکالت دارد وکیل از حقوق افراد در دادگاه دفاع می کند اگر کسی توانایی مالی گرفتن وکیل را نداشته باشد می تواند در دادگاه درخواست وکیل کند.

۳- مشاور حقوقی : افراد قبل از نوشتن شکایات در مجتمع‌های قضایی با مشورت با او می‌فهمند چگونه شکایت خود را مطرح کند.

درس هفتم

ارتباط:

نقش ارتباط در زندگی انسان‌ها:

- ۱- انسان خواسته‌ها و نیازهای خود را به دیگران منتقل می‌کند.
- ۲- محبت کردن ،
- ۳- تبادل افکار و اعتقادات
- ۴- تبادل اطلاعات ،
- ۵- در میان گذاشتن احساسات (اندوه و خوشحالی و ....)
- ۶- حل کردن مسائل
- ۷- درک کردن دیگران

شبکه‌ی ارتباط ما: خانواده ، دوستان، محله، مدرسه، با کمک وسایل ارتباط جمعی در سطح ملی- فراملی

عناصر ارتباط: فرستنده، گیرنده، پیام

تعریف رسانه: هر وسیله‌ای که پیامی را از فرستنده به گیرنده منتقل کند مانند: زبان- ابزارهای چاپی (علائم، کتاب‌ها، روزنامه‌ها و ...) - ابزارهای الکترونیکی (تلفن، رادیو، تلویزیون، اینترنت و ...) مسیر تحول رسانه‌ها: ۱- اختراع ماشین چاپ، ۲- استفاده از الکتریسیته، ۳- وجود آمدن ارتباطات بی‌سیم، ۴- وجود رایانه

درس هشتم

📖 کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات:

- ۱- ارتباط سریع با دیگران
- ۲- مکاتبه ← پست الکترونیک (ایمیل)
- ۳- فعالیت‌های علمی ← جستجو در اینترنت
- ۴- خرید و فروش
- ۵- بهره‌گیری از خدمات دولت الکترونیک

۶- آموزش ← از طریق ویدئو کنفرانس

۷- امنیت در نظارت

۸- عملیات بانکی

۹- دسترسی به اخبار

 تاثیر وسایل ارتباط جمعی بر فرهنگ:

۱- تاثیر بر سبک زندگی و هویت افراد

۲- تاثیر بر روی باورها و افکار و رفتار انسانها

 برخی اثرات منفی رسانهها جمعی:

۱- افزایش خشونت و کم‌رنگ شدن حل مسائل به
طور صلح‌آمیز

۲- ترویج بی‌بندباری اخلاقی

۳- تشویق فرهنگ مصرف‌گرایی در جامعه

۴- تبلیغ کالاهای کم‌ارزش و حتی مضر و غیرمفید

۵- کم‌شدن تماس چهره به چهره افراد و کم‌شدن

دید و بازدیدهای اقوام و دوستان

۶- کم‌شدن گفت و گو بین اعضای خانواده

پیامبر در مدینه:

نخستین اقدام مهم پیامبر ساخت مسجد برای انجام امور:

- ۱- عبادی ← اجرای مراسم مذهبی
  - ۲- اجتماعی و علمی: کانون اصلی سواد آموزی و فراگیری علم و دانش، سرپناهی برای افراد تهیدست
  - ۳- سیاسی و نظامی ← مشورت و تصمیم گیری
- پیمان برادری:

- ۱- اعضا: میان مسلمانان مهاجر و انصار
  - ۲- هدف: ۱- ایجاد محبت و دوستی بین مسلمانان
  - ۲- گامی در جهت ایجاد امت (جامعه) اسلامی
- پیمان نامه سیاسی: ۱- طرفین پیمان نامه: قبایل یهود مدینه و اطراف مدینه و مسلمانان

۲- نقش پیمان نامه : اعلام رسمی تاسیس حکومت

اسلامی به رهبری پیامبر در مدینه

نبردهای پیامبر:

انواع نبردها: (۱) غزوه ← احد (۲) خندق - سریه

علت وقوع این جنگها: ۱- دفاع مسلمانان از خود در

برابر حمله مشرکان، ۲- دفع تهدیدات خطرناک

دشمنان

نامه به فرمانروایان کشورهای مختلف:

نام کشورها: ایران - روم - حبشه

هدف پیامبر: هدایت همه مردم جهان

انتخاب جانشین: در آخرین سفر حج - در محلی به نام

غدیر خم - انتخاب امام علی (ع)

عربستان قبل از ظهور اسلام:

موقعیت: شبه جزیره عربستان یا جزیره العرب در

جنوب غرب آسیا واقع شده است.

مهمترین قسمت شبه جزیره: حجاز از جمله

مناطق کوهستانی در غرب جزیره العرب

شهرهای مهم: مکه، یثرب (مدینه النبی)، طائف

آب و هوا: گرم و خشک

نوع زندگی مردم:

۱- به علت کمبود آب، اغلب ساکنان عربستان صحرائشین بودند و از طریق پرورش تعداد کم دام از جمله شتر نیازهای روزانه خود را تامین می کردند.

۲- در مناطق برخوردار از آب مانند یثرب و یمن کشاورزی رونق محدودی داشت

۳- تعدادی از مردم عربستان از طریق کاروان های تجاری با نقاط مختلف دادوستد می کردند مکه و مدینه دو ایستگاه مهم تجاری بر سر راه جنوب به شمال شبه جزیره به شمار می رفتند.

ساکنان: قوم عرب که به شکل قبیله ای زندگی

👉 عصر جاهلیت : اوضاع و شرایط اجتماعی و فرهنگی مردم عربستان در دوران پیش از بعثت به گونه‌ای بود که از آن به عصر جاهلیت یاد می‌شود.

👉 دین مردم: ۱- بیشتر عرب‌ها بت پرست بودند ۲- پیرو حضرت ابراهیم ۳- یهودی ۴- مسیحی ۵- زرتشتی
👉 پیامبر در مکه:

رسول خدا در خاندانی شریف و محترم در شهر مکه به دنیا آمد

لقب حضرت محمد(ص) محمد امین به دلیل پاکدامنی و درستکاری
👉 بعثت پیامبر:

مکان: حضرت محمد(ص) در کوه‌های اطراف مکه از جمله غار حرا برای عبادت پروردگار می‌رفتند.
تاریخ: ۲۷ رجب سالی که پیامبر به ۴۰ سالگی رسیده بودند.

نخستین افرادی که به ایشان ایمان آوردند: اولین مرد:

امام علی (ع) - اولین بانو: حضرت خدیجه

مراحل دعوت به توحید: ۱- سه سال اول بصورت

فردی و پنهانی، ۲- دعوت خویشاوندان، ۳- دعوت

آشکار عموم مردم

نحوه برخورد مشرکان با پیامبر:

مهمترین مخالفان پیامبر:

اشراف مکه به ویژه بزرگان قبیله قریش مانند ابولهب -

ابوجهل و ابوسفیان وحشت داشتند از: گسترش

اسلام - مخالفت آشکار اسلام با افکار و عقاید جاهلی

مراحل برخورد:

۱- سعی در منصرف کردن حضرت ابوطالب از

پشتیبانی رسول خدا

۲- دادن پیشنهاد ریاست قبیله و قوم و ثروت به پیامبر

در برابر دست برداشتن از دعوت خود

۳- دشنام و تهمت به رسول خدا و برخوردهای

زشت و ناپسند با ایشان

۴- آزار و شکنجه مسلمانان بویژه تهیدستان و بردگان

۵- تحریم اقتصادی

۶- توطئه برای قتل پیامبر

درس دهم

چهار خلیفه اول :

خلیفه اول: ابوبکر

نوع انتخاب: تعدادی از انصار و مهاجرین در محلی به

نام سقیفه بنی ساعده گردآمده و با ابوبکر که یکی از

کهنسالان مهاجرین بود بیعت کردند و وصیت پیامبر

در غدیر خم را نادیده گرفتند.

عکس العمل امام علی (ع): با سکوت خود مانع بروز

تفرقه و درگیری میان مسلمانان شد تا اسلام پایدار

بماند.

مدت خلافت: ۲ سال

۲۰ اقدام مهم: آغاز فتوحات در مرزهای حکومت

ساسانیان و امپراتوری روم شرقی

📖 خلیفه دوم: عمر

چگونگی انتخاب: با وصیت خلیفه اول جناب

ابوبکر

📖 مدت خلافت: ۱۲ سال

مهمترین اقدامات: ۱- ادامه فتوحات ۲- فتح بخش وسیعی از ایران کشورهای سوریه - لبنان و فلسطین و

مصر

📖 خلیفه سوم: عثمان

چگونگی انتخاب: توسط شورایی که عمر تعیین

کرده بود

📖 اقدامات مهم:

۱- رواج زندگی تجملاتی و شیوه اشرافی

۲- اطرافیان و کارگزاران خلیفه با ثروت بدست

آمده از فتوحات به خوش گذرانی مشغول شدند

۳- خاندان بنی امیه که تا هنگام فتح مکه با

اسلام و پیامبر دشمن بودند به مقام‌های مهم دست یافته و بریت‌المال مسلمانان مسلط شدند.

۴- مجازات و تبعید جمعی از صحابه و یاران پیامبر که به او و اطرافیانش انتقاد می‌کردند مانند ابوذر - عمار - مالک اشتر

خلیفه چهارم: امام علی

نقش امام علی (ع) در دوران سه خلیفه اول

۱- تفسیر قرآن

۲- تربیت شاگردانش

۳- پاسخ‌گویی به سوالات دینی مردم

۴- توجه به عمران و آبادی و احداث نخلستان‌ها

چگونگی انتخاب: اصرار زیاد مردم

جنگهای زمان خلافت امام علی:

علت وقوع: اصرار امام علی (ع) بر عمل به قرآن و

سنت پیامبر و اجرای عدالت موجب مخالفت و

دشمنی ریاست طلبان و ثروت اندوزان شد

نام جنگها: صفین ← جنگ با ظالمین (سپاه معاویه) -

جمل ← جنگ با بیعت شکنان - نهروان

دستاوردهای حکومت امام علی (ع):

۱- ساده‌زیستی و مقابله با اشرافی‌گری

۲- تاکید بر عدالت

۳- برگزیدن افراد صالح به حکومت ولایات

۴- مدارا با مخالفان

تاریخ شهادت: ۲۱ رمضان سال ۴۰ هـ ق

درس یازدهم

دلایل ضعف و شکست ساسانیان از اعراب مسلمان:

۱- رقابت و دشمنی در درون دربار ساسانی: پس از

خسرو پرویز به مدت ۴ سال بیش از ۱۰ نفر بر تخت

شاهی نشستند

۲- شورش فرماندهان و دخالت آنها در رقابت‌های

سیاسی، روحیه سپاهیان را تضعیف کرده و توان

جنگی آنان را کاهش داده بود.

- ۳- نارضایتی مردم از وجود نظام طبقاتی، بی عدالتی‌ها و تبعیض‌های اجتماعی و مالیات‌های سنگین
- ۴- طغیان رودهای دجله و فرات و شکست شدن سدها، به زیر آب رفتن بخش‌های وسیعی از زمین‌های کشاورزی و مزارع حاصلخیز در بین‌النهرین که منبع درآمد مهمی برای حکومت بود از بین رفت
- ۵- قحطی و شیوع بیماری‌های طاعون و وبا

👉 خلفا:

امویان:

- ۱- امویان حکومت خود را بر پایه خشونت و ظلم بنا نهادند و چندان به دستورات دینی پای بند نبودند.
- ۲- بنی‌امیه به قوم و نسب خود فخر فروشی می‌کردند.
- ۳- مرکز خلافت امویان شهر شام (دمشق) بود
- ۴- به شهادت رساندن امام حسن (ع) امام حسین (ع) امام سجاد (ع) و امام محمد باقر
- ۵- آزار و اذیت شیعیان

عباسیان:

۱- فرستادن نمایندگان به نقاط مختلف ایران از جمله خراسان و دعوت مردم به قیام علیه بنی امیه و بدست گرفتن حکومت توسط یکی از افراد خاندان پیامبر اما نمی گفتند منظورشان چه کسی است.

۲- منصور خلیفه دوم عباسی، شهر بغداد را بنا کرد و آن را مرکز خلافت عباسیان قرار داد

۳- زندانی کردن و به شهادت رساندن امامان شیعه

 نقش و ارتباط خلفای اموی و عباسی با ایرانیان:

امویان با ایرانیان:

۱- اشراف و سران قبایل عرب بر بیشتر ولایات ایران حکومت می کردند

۲- در دوره امویان، اقوام غیر عرب از جمله ایرانیان مورد تحقیر و توهین قرار می گرفتند

۳- ایرانیان حق نداشتند مقام و منصب های مهم مانند

حکومت ولایات یا فرماندهی سپاه را بر عهده بگیرند

۴- ایرانیان از ظلم و ستم و قوم‌گرایی امویان به ستوه آمده به مخالفت و مبارزه با آنان پرداختند ← حضور در سپاه مختار ثقفی

عباسیان:

۱- ایرانیان مسلمانان بویژه خراسانیان در ابتدا دعوت عباسیان را برای قیام علیه بنی‌امیه پذیرفتند

۲- ابومسلم سردار ایرانی در خراسان علیه امویان قیام کرد و آنها را شکست داد و سفاح از خاندان عباسیان را به خلافت رساند

۳- خلفای عباسی از ایرانیان در سمت‌های مهمی چون وزارت و فرماندهی سپاه و حکومت شهرها استفاده می‌کردند

۴- خلفای عباسی بر بسیاری از ایرانیانی که به آنها خدمت کردند خشم گرفته دستور دادند آنها را از قدرت برکنار، زندانی یا به قتل برسانند. (ابومسلم خراسانی، خاندان برمکیان)

سلسله‌های ایرانی مسلمان:

- اسامی سلسله‌های ایرانی: ۱- طاهریان - ۲- صفاریان -
 ۳- علویان ← ریشه و تبار ایرانی نداشتند - ۴-
 سامانیان - ۵- آل‌بویه

دوره قدرت گرفتن این سلسله‌ها در ایران بین قرن‌های سوم تا پنجم هجری بود.

نوع ارتباط سلسله‌ها با خلفای عباسی:

- ۱- با فرمان عباسیان به قدرت رسیدند و با تایید آنها به حکومت خود ادامه دادند با خلفا روابط دوستانه برقرار کرده و امیران این سلسله‌ها نسبت به خلفا اظهار وفاداری و فرمانبری می‌کردند اما در اداره امور قلمرو خود مستقل بودند و اجازه نمی‌دادند نمایندگان خلیفه در امور داخلی آنان دخالت کنند: طاهریان و

۲- بی‌اجازه فرمان خلیفه با حمایت و پشتیبانی مردم قدرت را به دست گرفتند با خلفای عباسی روابط خصمانه داشتند: صفاریان، علویان طبرستان، آل بویه

درس سیزدهم

📖 حکومت‌های ترک تبار در ایران:

دوره زمانی قدرت گرفتن سلسله‌ها در ایران: اواخر قرن چهارم تا اوایل قرن هفتم هجری بود.

سلسله‌های ترک تبار در ایران: غزنویان - سلجوقیان - خوارزمشاهیان

۱- غزنویان: الف) سلطان محمود

۱- داشتن سپاه نیرومند ← پیروزی در اغلب جنگها و گسترش قلمرو تا شهر ری

۲- چندین بار حمله به هند به بهانه رواج اسلام اما در اصل به طمع ثروت هنگفت این کشور

۳- داشتن روابط دوستانه با خلفای عباسی ← خود را مطیع و تابع خلافت عباسی می‌دانست.

ب) سلطان مسعود:

۱- فرمانروایی بی‌باک و جسور بود اما تدبیر پدر را نداشت

۲- شکست از سلجوقیان و توسط سپاهیان شورشی به قتل رسید.

۲- سلجوقیان: الف) طغرل

۱- شکست دادن سلطان مسعود

۲- در نیشابور بر تخت نشست

۳- تسخیر مناطق مختلف ایران

۴- شکست حکومت آل‌بویه

۵- شکست دادن خلافت فاطمی در مصر

۶- لقب رکن‌الدین را از خلیفه عباسی دریافت کرد و

حکومت ایران و عراق را بدست آورد

ج) آل‌بارسلان

۱- با راهنمایی خواجه نظام‌الملک وزیر، بر قدرت و

استحکام حکومت سلجوقی افزود

- ۲- لشکر کشی به ارمنستان و گرجستان
  - ۳- جنگ با امپراتور روم شرقی و شکست دادن او
  - ۴- تصرف بخشهای وسیعی از آسیای صغیر
- حکومت‌های ترک تبار در ایران:

سلجوقیان: (د) ملکشاه:

- ۱- فتح مناطق دیگری از ماورالنهر و شام
- ۲- اوج قدرت حکومت سلجوقیان
- ۳- گسترش قلمرو از ماورالنهر در شرق تا دریای مدیترانه در غرب
- ۴- بعد از مرگ او شاهزادگان و فرماندهان نظامی برای رسیدن به قدرت به جان یکدیگر افتادند
- ۳- خوارزمشاهیان:

۱- خوارزمشاهیان نخست دست نشانده سلجوقیان بودند

۲- شکست دادن آخرین سلطان سلجوقی و چیره شدن بر بخشهای زیادی از ایران.

۳- پایه‌های حکومتشان محکم نبود: خلیفه عباسی فرمانروایی آنها را به رسمیت نمی‌شناخت - عدم تسلط بر فرمانروایان محلی

۴- با حمله چنگیز خان مغول از بین رفتند

درس چهاردهم

تشکیلات حکومت سلجوقی:

سلاطین:

۱- در راس حکومت سلجوقیان قرار داشت

۲- سلطان قدرت سیاسی و نظامی را در اختیار داشت

۳- سلاطین خود را مطیع و پشتیبان دستگاه خلافت

نشان می‌دادند با هدف: مشروعیت بخشیدن به

حکومت خود - جلب نظر مردم

وزیران:

۱- از مهمترین مقام‌های عهد سلجوقی

۲- حکومت سلجوقی قدرت و عظمت خود را با

سیاست و کفایت وزیران ایرانی بدست آورده بود

- ۳- سلجوقیان مردمانی گله‌دار و بیابان گرد بودند از شهرنشینی و کشورداری بی‌خبر بودند و برای اداره قلمرو پهناور خود به وزیران ایرانی نیازمند بودند
- ۴- وزیران مهم: عمیدالملک کندی ← وزیر طغرل، خواجه نظام‌الملک ← وزیر آب‌ارسلان و ملک‌شاه
- ۵- یکی از وظایف مهم وزیران تنظیم رابطه سلطان با خلیفه و دیگر فرمانروایان بود.

درس پانزدهم

مغولان:

- ۱- اقوام بیابانگرد که در سرزمین مغولستان در شمال چین و جنوب سیبری می‌زیستند.
- ۲- مغولان به دلیل آب‌هوای سرد و خشک منطقه به شیوه کوچ‌نشینی و دامداری زندگی می‌کردند.
- ۳- به دلیل افزایش جمعیت و کمبود مراتع ناگزیر برای تامین زندگی به غارت یکدیگر و همسایگان می‌پرداختند.

۴- مغولان پس از متحد شدن و قدرتمند شدن در زمان چنگیز به چین حمله کردند

۵- در زمان خوارزمشاهیان به ایران هجوم آوردند

۶- پس از مرگ چنگیز هلاکو نوه او مامور حمله به ایران شد.

📖 حکومت‌های مغولان در ایران:

الف) ایلخانان:

۱- هلاکو نوه چنگیز پس از نابودی خلافت عباسی این حکومت را تاسیس کرد

۲- ایران در زمان فرمانروایی این سلسله از نظر سیاسی یکپارچه و متحد شد

۳- حکومت ایلخانان با سایر حکومت‌های مغولی در آسیا و دولتهای اروپایی ارتباط برقرار کردند

ب) تیموریان:

۱- در اواخر قرن هشتم تیمور از سمت شمال شرق به ایران حمله کرد

- ۲- تشکیل یک امپراتوری بزرگ از مرزهای چین تا شام
- ۳- پس از تیمور پسرش شاهرخ بر بخش وسیعی از ایران مسلط شد

۴- تیموریان با ظهور صفویان از بین رفتند

درس شانزدهم

بزرگان ایرانی در دربار مغول:

الف) خواجه نصیرالدین طوسی:

۱- یکی از برجسته‌ترین دانشمندان مسلمان ایرانی و مشاور هلاکوخان

۲- تلاش برای حفظ جان مردم و کاهش قتل و غارت مغولان

۳- تشویق هلاکو به ساختن رصدخانه مراغه

ب) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی:

۱- به عنوان پزشک به دربار ایلخانان راه یافت

۲- علاقه فراوانی به عمران و آبادی و انجام کارهای

خیریه داشت

۳- ساخت ربع رشیدی در تبریز که شامل موسسات مختلف مانند مسجد، مدرسه، بیمارستان، خانقاه و کتابخانه می شد

۴- نوشتن کتاب جامع التواریخ رشیدی

۵- با تشویق غازان خان موفق به اصلاح امور اداری و مالی و قضایی شد

درس هفدهم

ویژگی های طبیعی آسیا:

۱- قاره آسیا و اروپا را اوراسیایز می گویند

۲- مرز بین آسیا و اروپا رشته کوه اورال می باشد

۳- وسیع ترین و پرجمعیت ترین قاره جهان آسیا است

۴- ناهمواریهای آسیا

الف) فلات های بلند و کوه های مرتفع ← آناتولی، ایران، تبت، مغولستان

ب) سرزمین های پست ← جلگه سیبری، جلگه گنگ

و سند، جلگه چین

ج) مجمع‌الجزایر آتشفشانی ← در شرق و جنوب شرق آسیا در کناره‌های اقیانوس آرام مانند ژاپن، اندونزی، فیلیپین

۵- آب و هوا: از نظر دما

۱- در تمام سال سرد و یخبندان ← مجاور قطب شمال

در سبیری و نواحی مرتفع فلات تبت

۲- آب و هوای قاره‌ای یا بری ← بخشهای داخلی و

مرکزی آسیا

۳- آب و هوای گرم ← سرزمین مجاور دریاها از

دریای سرخ تا جزیره تایوان در شرق چین

از نظر بارش:

۱- آسیای مرطوب (سبز) ← سرزمینهای شرق، جنوب

و جنوب شرق آسیا در مسیر وزش بادهای موسمی

۲- آسیای خشک ← سرزمینهای غرب و جنوب

غرب آسیا شامل عربستان داخل فلات آناتولی، فلات

ایران - آسیای مرکزی به ویژه بیابان گبی

جمعیت:

۱- ۶۰٪ جمعیت جهان در آسیا زندگی می‌کنند

۲- پراکندگی جمعیت در آسیا:

نواحی کم جمعیت یا خالی از جمعیت: نواحی مرتفع چون فلات تبت و هیمالیا- بیابان‌ها

نواحی پر جمعیت: جنوب و جنوب شرق آسیا- چین و هند پر جمعیت‌ترین کشورهای جهان- جزیره جاوه در اندونزی متراکم‌ترین منطقه جهان

نژاد: زرد پوست- سفید پوست- تیره‌های سیاه پوست و دورگه در جنوب آسیا

دین: ادیان الهی- اسلام ← در آسیای غربی، آسیای مرکزی، شرق و جنوب شرق آسیا- مسیحیت- یهود آیین‌ها: بودایی در کشورهای شرق آسیا چون چین، ژاپن، کره و تایلند- برهمنی در هند

۱- بخش عمده‌ای از مردم آسیا به کار کشاورزی مشغولند ← برنج مهمترین محصول کشاورزی آسیاست.

۲- مهمترین کشور صنعتی آسیا: ژاپن

۳- چین در دو دهه اخیر با برنامه‌ریزی‌های جدید میزان تولیدات و صادرات خود را به شدت افزایش داده

۳- بزرگ‌ترین اقتصاد آسیا: شامل کشورهای، کره جنوبی - تایوان - هنگ‌کنگ - سنگاپور، تولیدات: تولید و صادرات لوازم الکترونیکی و رایانه‌ای - لوازم خانگی و اتومبیل.

درس نوزدهم

ویژگی‌های طبیعی جنوب غربی آسیا:

ناهمواری‌ها:

۱- کوه‌های بلند ایران که به ارتفاعات ترکیه و

قفقاز می‌پیوندند.

۲- سرزمین‌های پست جلگه‌ای پهناور شامل: جلگه بین‌النهرین در غرب ایران- جلگه سند در شرق ایران
۳- بیابان بزرگ عربستان، دشت کویر، دشت لوت
آب و هوا:

۱- با توجه به وسعت زیاد و تنوع ناهمواری‌ها آب و هوای گوناگونی دارد
۲- انواع آب و هوا:

۱- در نواحی مرتفع و کوهستانی ← زمستان سرد و تابستان معتدل با بارش فراوان برف و باران
۲- در جنوب غرب آسیا ← آب و هوای گرم و خشک یا نیمه خشک (کمبود آب شیرین)
۳- در سواحل دریاها: در سواحل خلیج فارس - دریای عمان، اقیانوس هند و دریای سرخ (آب و هوای گرم و شرجی)
اطراف دریای مدیترانه ← آب و هوای مدیترانه‌ای
با زمستان معتدل و پرباران و تابستان گرم و خشک

ویژگی‌های انسانی جنوب غرب آسیا:

۱- نخستین کانون‌های تمدن جهانی ← ایران و بین‌النهرین

۲- زبان: عربی، فارسی، ترکی، اردو پرتکلم‌ترین گروه زبانی در منطقه آسیای جنوب غربی می‌باشند

۳- دین: کانون ظهور ادیان توحیدی است

ادیان الهی یهود، مسیحیت و اسلام در این منطقه ظهور کرده

قلب تمدن اسلامی است ← ۹۰٪ مردم منطقه مسلمان هستند.

۴- اقتصاد:

۱- اغلب کشورها در این منطقه دارای ذخایر نفت و گاز هستند.

۲- برخی از کشورهای منطقه با رونق گردشگری یا تجارت و بازرگانی اقتصاد خود را متحول کرده‌اند ← ترکیه

۳- برخی کشورهای منطقه به دلیل جنگ و اشغال نظامی توسط آمریکا و نبودن امنیت از نظر اقتصادی پیشرفت نکرده‌اند ← عراق و افغانستان

درس بیستم

دلائل اهمیت منطقه جنوب غربی آسیا:

الف- این منطقه در کانون اتصال سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا قرار دارد.

ب- وجود آبراهه‌های مهم: تنگه هرمز- تنگه بسفر- تنگه داردانل- تنگه باب المندب (۱- پیوند دریاهای منطقه به یکدیگر، ۲- راه یابی به آبهای آزاد اقیانوسی، ۳- موقعیت بندرگاهی جهت حمل و نقل ارزان کالا و انرژی)

ج- این منطقه انبار مهم منابع انرژی در جهان است. (حدود $\frac{2}{3}$ ذخایر نفت جهان - حدود $\frac{1}{3}$ منابع گاز جهان)

د- کانون جهان اسلام است

📖 دلایل پرنقش بودن منطقه جنوب غربی آسیا:

۱- بخش عمده‌ای از منابع انرژی موردنیاز کشورهای صنعتی و راه‌های مهم حمل‌ونقل دریایی در این منطقه قرار دارد.

۲- دسترسی به خلیج فارس و اقیانوس هند مورد توجه و رقابت کشورهای قدرتمند بوده

۳- وابستگی بعضی کشورهای منطقه به قدرت‌های بزرگ

۴- مردم نقش چندانی در بعضی از حکومتها ندارند ← اداره برخی از کشورها به شیوه پادشاهی - امیرنشینی و موروثی است

۵- رژیم اشغالگر قدس

۶- ایجاد پایگاه‌های نظامی توسط آمریکا و انگلستان و برخی کشورهای قدرتمند برای حفظ منافع خود در هر منطقه در کشورهای وابسته.

نکات مهم در حل مسائل مقیاس:

فرمول مقیاس:

$$\text{مقیاس} = \frac{\text{فاصله دو نقطه بر روی نقشه}}{\text{فاصله دو نقطه بر روی زمین}}$$

هر عددی که وارد فرمول می شود باید به سانتی متر باشد

$$1 \text{ km} = 100000 \text{ cm}$$

$$1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$$

$$\text{km} \xrightarrow{\times 100000} \text{cm}$$

$$\text{m} \xrightarrow{\times 100} \text{cm}$$

$$\text{cm} \xrightarrow{\div 100000} \text{km}$$

$$\text{cm} \xrightarrow{\div 100} \text{m}$$

هر عددی که فرمول می دهد به سانتی متر است
همواره باید صورت کسر مقیاس عدد یک باشد.

ویژگی‌های طبیعی اروپا:

ناهمواری‌ها: ۱- اروپای پیر

مناطق شمال اروپا

فرسایش نقش زیادی در آن داشته است

کوههای کم ارتفاع با قله‌های گنبدی شکل

دره‌های باز

دارای جلگه‌های پهناور و دریاچه‌های بسیار

۲- اروپای جوان

در جنوب اروپا

رشته کوههای بلند با قله‌های نوک‌تیز با دامنه‌های

پرشیب

دره‌های تنگ

دارای آتشفشان و زمین‌لرزه

آب و هوا:

۱- آب و هوای سرد قطبی ← در شمال اروپا یعنی

شمال شبه جزیره اسکاندیناوی و ایسلند

۲- آب و هوای معتدل اقیانوسی ← مناطق مجاور اقیانوس اطلس نظیر انگلستان و ایرلند.

۳- آب و هوای مدیترانه‌ای ← مناطق جنوبی اروپا در سواحل دریای مدیترانه.

۴- آب و هوای قاره‌ای و برفی ← مرکز و شرق اروپا رودهای اروپا:

وجود رودهای پر آب و دائمی بسیار زیاد.

کاربرد رودهای اروپا: آبیاری زمین‌های کشاورزی - تولید انرژی الکتریکی - حمل و نقل کشتیرانی

اسامی رودهای مهم: دانوب ← طویل‌ترین رود اروپا - ولگا - راین - دُن - آلپ

 ویژگی‌های طبیعی آفریقا:

ناهمواری‌های آفریقا:

۱- آفریقا فلاتی وسیع و کم‌ارتفاع است و کوه‌های

بلند کمتر در این قاره دیده می‌شود

۲- در شرق آفریقا قله‌های مرتفع کنیا و کلیمانجارو قرار دارد.

۳- وجود دریاچه‌های زیاد در شرق آفریقا در اثر فرو نشستن زمین یا شکستگی‌های بزرگ زمین.

۴- کناره‌های صاف و بدون بریدگی (خلیج) آب و هوا:

۱- آفریقا آب و هوای گرم دارد و در بیشتر قسمت‌های آن زمستان دیده نمی‌شود.

۲- از نظر بارش:

آفریقای سبز: نواحی اطراف استوا از شمال تا دریاچه چاد و از جنوب تا رود زامبزی آب و هوای گرم مرطوب دارد و باران فراوان

آفریقای خشک: هرچه از منطقه استوایی به سمت شمال و جنوب پیش برویم از میزان رطوبت و باران کاسته شده و آب و هوای گرم و خشک دارد ← صحرای بزرگ

در شمال و بیابان کالاهاری در جنوب

۳- آب و هوای مدیترانه‌ای: بخش کوچکی از شمال آفریقا در مجاورت دریای مدیترانه رودها:

رود نیل: طولانی‌ترین رود جهان است
رودهای مهم: زامبر، نیجر، اورانژ- کنگو

درس بیست و دوم

ویژگی‌های انسانی اروپا:

جمعیت:

۱- نسبت به وسعت کم یکی از متراکم‌ترین قاره‌های جهان است

۲- دلایل تراکم جمعیت در اروپا: شرایط مساعد طبیعی (آب و هوای معتدل- باران فراوان- رودهای پرآب- جلگه‌های پهناور)- پیشرفت در علم و فناوری

۳- رشد جمعیت در اروپا کاهش یافته ← افزایش جمعیت سالمندان

نژاد: سفید پوست

دین:

بیشتر مردم اروپا مسیحی هستند دین مسیحیت سه مذهب دارد. - ۱- کاتولیک ← پاپ رهبر مذهبی آنها است ۲- پروتستان ۳- ارتدوکس - مسلمانان بیشتر در شبه جزیره بالکان زندگی می کنند

اقتصاد:

از نظر اقتصادی پیشرفته است

کشاورزی:

در همه جای اروپا رایج است با استفاده از ماشین آلات مدرن و شیوه های علمی صورت می گیرد

در جنوب اروپا به دلیل آب و هوای مدیترانه ای زیتون و مرکبات و انگور به عمل می آید

دامداری:

دامداری و دامپروری با شیوه های صنعتی انجام می گیرد ← محصولات گوشتی و لبنی زیاد

کشورهای هلند و دانمارک از تولیدکنندگان و صادرکنندگان بزرگ فرآورده‌های لبنی و گوشتی هستند

صنعت:

اروپا از مناطق مهم صنعتی جهان است ← تولید و صادرکننده انواع کالاها و ماشین‌آلات و ابزار کشورهای صنعتی مهم: آلمان، فرانسه، انگلستان، ایتالیا منابع زیرزمینی و معادن اروپا پاسخگو نیازهای صنایع عظیم این قاره نیست

جاذبه گردشگری: جاذبه‌های طبیعی

سواحل طولانی و آفتابی

ورزش‌های زمستانی در کوه‌های آلپ

جاذبه فرهنگی و تاریخی: بناهای تاریخی - موزه‌ها -

کلیساها

مهمترین کشورهای جذب‌کننده گردشگران: فرانسه -

اسپانیا - ایتالیا

ویژگی‌های انسانی آفریقا:

جمعیت:

نسبت به وسعت زیادش جمعیت کمی دارد

دلایل کمی جمعیت آفریقا: دلایل طبیعی (بیابان

بزرگ آفریقا- جنگلهای انبوه استوایی)

دلایل انسانی: عدم رعایت بهداشت و شیوع

بیماری‌های مختلف- خشکسالی‌ها و قحطی‌های

پی‌درپی.

جنگ‌ها.

امروزه با بهبود بهداشت و واکسیناسیون ← افزایش

رشد جمعیت

نژاد:

۱- بیشتر مردم آفریقا از نژاد سیاه پوست هستند.

۲- نژاد سفید:

مردم شمال صحرای بزرگ آفریقا در مجاورت

دریای مدیترانه

بخش کوچکی از جنوب آفریقا

زبان:

عربی: ساکنان کشورهای شمال صحرایی بزرگ
آفریقا (مصر- الجزایر- مراکش)

۲- زبان‌های محلی

۳- زبان کشورهای که قبلاً تحت نفوذ و استعمار آنها
بوده‌اند (فرانسوی یا انگلیسی)

دین:

۱- اسلام ← کشورهای شمال آفریقا

۲- مسیحیت

۳- مذاهب ابتدایی

اقتصاد:

۱- از نظر منابع طبیعی ثروتمند است: معادن نفت-
طلا- الماس- مس- جنگلهای عظیم
دلایل عدم توسعه قاره آفریقا:

عوامل خارجی: استعمار کشورهای اروپایی و

غارت منابع آفریقا- دخالت کشورهای قدرتمند در ایجاد جنگ‌ها و بحران‌ها

عوامل داخلی: شرایط سخت محیطی (جنگل‌های انبوه- بیابان‌های وسیع- آب و هوای گرم)- شیوع بیماری‌ها- بیسوادی و آگاهی کم مردم- جنگ‌های داخلی- حکومت‌های وابسته و استبدادی

صنعت در این قاره چندان رشد نکرده است: بیشتر مردم کشورهای قاره آفریقا صادرکننده محصولات معدنی و کشاورزی- مواد اولیه برای کارخانه‌های کشورهای صنعتی تولید می‌کنند

کشاورزی: در اطراف دره رود نیل ← پنبه- در مناطق گرمسیری و استوایی ← قهوه، کاکائو، کائوچو

جاذبه‌های گردشگری: سواحل شمال آفریقا در کنار دریای مدیترانه- پارک‌های ملی (وحش)- آثار باستانی کشورهای قدیمی

ویژگی‌های طبیعی آمریکا:

موقعیت: قاره وسیعی که از قطب شمال تا نزدیکی قطب جنوب کشیده شده است.

ناهمواری‌ها:

چین خوردگی‌های جوان و مرتفع: راکی در آمریکای شمالی و آند در آمریکای جنوبی - به دلیل نا آرام بودن پوسته زمین آتشفشان‌ها و زمین‌لرزه‌های فراوانی رخ می‌دهد - آمریکای مرکزی جزایر آنتیل نیز آتشفشان و زمین‌لرزه دارد.

کوه‌های کم ارتفاع قدیمی: توده کوهستانی آپالاش در آمریکای شمالی و توده کوهستانی برزیل در آمریکای جنوبی - این توده‌ها ناهمواری‌های پیرو فرسایش یافته‌اند

سرزمین‌های پست و جلگه‌ای ← جلگه می‌سی‌سی‌پی

در آمریکای شمالی و جلگه آمازون و پارانا

در آمریکای جنوبی

آب و هوا:

۱- آب و هوای قطبی و سرد ← نواحی نزدیک قطب شمال (بخش اعظم کشور کانادا) نواحی نزدیک به قطب جنوب در آمریکای جنوبی

۲- آب و هوای معتدل اقیانوسی ← سواحل قاره آمریکا به دلیل مجاورت با دو اقیانوس

۳- آب و هوای گرم و مرطوب ← نواحی نزدیک به مدار استوا در آمریکای مرکزی و جنوبی

آب و هوای گرم و خشک ← بیابان نوادا در آمریکای شمالی و بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی

رودها:

رود می‌سی‌سی‌پی در آمریکای شمالی ← در حمل و نقل کالا و منابع و تجارت از طریق کشتیرانی نقش مهمی دارد

رود آمازون در آمریکای جنوبی ← پرآب‌ترین

رود دنیا است

👉 ویژگی‌های انسانی قاره آمریکا:

جمعیت:

۱۵٪ جمعیت جهان در قاره آمریکا زندگی می‌کنند
بیشترین جمعیت در جلگه‌های حاصلخیز مثل می‌سی‌سی‌پی
و بنادر و شهرهای ساحلی متمرکز شده‌اند.

👉 نژاد:

- ۱- بومیان: سرخ پوستان (هندی)
- ۲- سیاه‌پوستان: فرزندان و نوادگان بردگان آفریقایی
اند که در دوران استعمار توسط اروپاییان به اجبار
برای کار در مزارع کشاورزی و معادن به این قاره آورده
شده‌اند
- ۳- سفیدپوستان: سفیدپوستان اروپایی
- ۴- دورگه‌ها: قاره آمریکا قاره‌ای مهاجرپذیر بوده
است پس عده زیادی از مردم این قاره دورگه هستند.

زبان:

در آمریکای شمالی: انگلیسی ← تمدن انگلوساکسون
در آمریکای مرکزی و جنوبی ← اسپانیولی و
پرتغالی ← تمدن لاتین

دین:

اکثر مردم قاره آمریکا مسیحی هستند
آمریکای شمالی: پروتستان
آمریکای مرکزی و جنوبی: کاتولیک
اقتصاد:

آمریکای شمالی:

کانادا و ایالات متحده آمریکا جز کشورهای پیشرفته
صنعتی جهان هستند

کشاورزی صنعتی و تجاری دارند.

این دو کشور تولیدکننده و صادرکننده تجهیزات
صنعتی، ماشین آلات، خودرو، صنایع غذایی، مواد
شیمیایی و کالاهای الکترونیکی

به دلیل رونق تجارت داخلی و خارجی شهرهای بزرگی در آن رشد کرده است.

📖 آمریکای لاتین:

از نظر منابع طبیعی و ذخایر معدنی بسیار غنی است پیشرفت آمریکای لاتین به اندازه آمریکای شمالی نیست. (استعمار- وجود عقاید و باورهای غلط بین مردم- حکومت های وابسته به بیگانه و استبدادی) این کشورها تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و صنعتی و محصولات کشاورزی هستند و چندان اوضاع اقتصادی خوبی ندارند.

درس بیست و چهارم

📖 استرالیا و اقیانوسیه:

موقعیت: کوچکترین و کم جمعیت ترین قاره مسکونی در جنوب شرقی قاره آسیا در اقیانوس آرام اقیانوسیه: ۲۰ تا ۳۰ هزار جزیره در آبهای اقیانوس آرام- یکی از جزایر مهم و بزرگ اقیانوسیه کشور

نیوزیلند است.

ویژگی های طبیعی:

استرالیا سرزمینی تقریباً هموار است

رشته کوههایی به موازات ساحل در شرق استرالیا کشیده شده اند.

در شمال شرقی استرالیا بزرگترین صخره مرجانی دنیا به شکل دیواری از آب های اقیانوس آرام سربرآورده است.

نیوزیلند کشوری کوهستانی است که رشته کوه های آلپ جنوبی در آن واقع شده است.

ویژگی های انسانی:

جمعیت: با وجود وسعت زیاد جمعیت کمی دارد -

اکثر جمعیت استرالیا و نیوزیلند را مهاجران اروپایی (انگلیسی و ایرلندی) تشکیل می دهند.

زبان رسمی: انگلیسی

دین: مسیحی

اقتصاد: استرالیا و نیوزیلند جز کشورهای پیشرفته صنعتی در جهان است.

 استرالیا: منابع و معادن فراوان دارد - تولید کننده و صادر کننده بزرگ گندم در جهان است - دارای باغهای انگور و مرکبات فراوان است - کشاورزی به صورت صنعتی و با استفاده از ماشین آلات صورت می گیرد - صنعت پیشرفته ← دو بندر مهم سیدنی و ملبورن

استرالیا و نیوزیلند از مراکز مهم پرورش دام در جهان ← صادرات محصولات گوشت و پشم گردشگری:

وجود جاذبه های طبیعی: سواحل طولانی - تنوع محیطی - گونه های جانوری
جاذبه های انسان ساخت: ساخت امکانات تفریحی و گردشگری.

Drhs

 @drhs789